

"Šajero" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; na Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; na drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštne. Naročino je plati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptiju, gledalisko poslopje štev. 3.

Štev. 36.

V Ptiju v nedeljo dne 8. septembra 1907.

VIII. letnik.

Kdor ljubi resnico

in sicer brez obzirno, naravno, ne prikrito resnico, ki ne pozna osebnih razlokov in osebnega dobička,

ta mora biti naročnik

„Stajerca“.

„Stajerc“ biča odločno in nevstrašeno pijavke ljudstva, naj si potem bodo v kuti ali uniformi, v fraku ali talarju.

„Stajerc“ biča slabe duhovnike, ker hoče, da bi ostala vera prosta posvetne politike in da bi bili duhovniki pošteni očetje ljudstva.

„Stajerc“ biča prvaške avokate, ker vidi, kako si nabirajo zakladov na troške ljudstva.

„Stajerc“ ni pisan v tonu gospodskih frajlic, kajti robato a resnično se podre na sprotnika.

„Stajerc“ je skozinsko list kmetov, obrtnikov in delavcev, ki zagovarja interes delavnega ljudstva.

Naročniki in prijatelji!

Zopet prihaja novo četrletje in opomnimo vas, da ponovite svojo naročino. Cena naročnine je mala: Za Avstrijo celo leto 3 K, pol leta 1:50 K; za Nemčijo 5 K, za Ameriko in drugo inozemstvo 6 K.

Vsek naročnik mora biti obenem sobojnik, — iskati in pridobivati mora novih naročnikov, da postane število naših odjemalcev vedno večje!

Kdor ljubi resnico

naj stopi v naše vrste.

Uredništvo in upravništvo

„Stajerca“.

Mrliske vaje.

Popolnoma „kriegsmässig“ — in to znači, da se muči in trpi vojašto toliko časa, dokler ne pade in ne umira... Poltisoč morderjev in celavrst matvih, — to je dosedanji uspeh komaj pričetih vojaških manevrov. Nekateri listi pišejo, da je 3 vojakov mrtvih, drugi zopet, da jih je 7. Gotovo je, da sta umrla vselede nezgodnega trpljenja 2 vojaka 17 regimenta in neki enoletni prostovolec lovcev. Ko so vojaki korakali čez „Radl“, padlo je 4 bošnjaških vojakov v omedlevico in so tudi kmalu izdihnilo. In raje greje naprej, — kaj pomeni teh par mrtvih sinov ljudstva: nezgodni mrtvi, vaje, prosti sabor, nočne vaje, alarm, eno za drugim v nepretrgani vrsti in pri najslabši hrani. Zgodi se, da dobiva moštvo v 24 do 48 urah le 2 krat črno kavo... In istotako takor na Koroškem se godi na Nižavstrijskem. Pri divizionskih manevrih v okolini Dunajskega Novegamašta je umrl več vojakov 14. inf. regimeta vselede trpljenja; čez 80 mož se je prijavljalo v bolnišnico. Tudi pri 25. deželnobrambenem polku je bilo več mrtvih; na maršu je

padlo 156 mož... Grozovite, krvave številke so to! Koliko družinskih očetov, katerih deca bode od lakote poginila, je med temi mrliči? Koliko kreplih sinov, ki so bili edino upanje staršev, leži zdaj v mrtvašnici... Častno, vojaško bodo pokopani; — ali kaj ima mati, kaj ima deca od vseh te časti?... In koliko se je zgodilo, kar ne izvemo in kar se ne bode izvedelo!

Res je, — stalno armado imamo in treba je manevrov; — treba je izurjenih vojakov, treba na boj pripravljenih regimentov; — treba je vse! Ali za sto vragov — ubijati sredi miru niti treba! Kaj veljajo vsi cesarski in ministerski sestanki, ako je res kakšne nevarnosti? In tudi v vojski bi bilo tako manevriranje neumestno, kajti z izmučenim, izstradanim, na pol mrtvim vojaštvom ne bi zmagovali niti Hanibal ali Napoleon I...

Mrliske vaje so letošnji manevri. Ni dosti, da plačujejo narodi te nesrečno vladane države svoje denarje za armado; ni dosti, da režejo orožne vaje v ljudsko meso; — ne, treba je, da cepajo vojski po teh kakor zrele hruške, treba je, da izgledajo manoverska pokrajina kakor bojišče pri Kraljevem Gradcu, — treba je, da teče kri... Ali je čudno, da zdivja potem strast v marsikaterem vojaku in da vzame patrón ter prične resnično strelijeti? Že se poroča takšni slučaj: Pri maršu čez „Radl“ so oddali nepoznani vojaki ojstre strele; neki „oberlajtant“ bošnjaško-infanterijskega polka štev. 2 je bil zadet in je umrl na lici mesta... To je grozni „Mene Tekel“!

Ponehajte s temi usodepolnimi vajami! Vi, poslanci, vi pa storite enkrat svojo prokletno dolžnost: — postržite militarizm pečuti kajti prvo ceno imata kri in življenje ljudstva.

Politični pregled.

Politični umor. Perzijo pretresavajo veliki politični nemiri. Te dni je bil na cesti veliki vezir ustreljen. Veliki vezir je toliko kakor načelnik vlade. Morilec je neki trgovec Abbas Ali iz Baku. Ko so ga zasledovali, je ustrelil enega vojaka in potem sam sebe. Ravnal je po povelju ustaškega odbora v Baku. Pričakuje se najresnejše dogodke.

Dopisi.

Konjice. Mučijo me misli, kako je mogoče, da nesrečna bolezen „šarlah“ v Novivasi in Dražjaviši še tega ne ve, da je v Konjicah c. k. krajno glavarstvo, katero ima tudi uradnega zdravnika. Bolezen prihaja vedno bližje Konjic, češ: jaz se ljudi ne bojam, oni pa ne vedo, kako me zatreli. Kakor se ji dopade skače nesrečna bolezen iz ene v drugo občino. Ali tudi naš konjiški vikar se bolezni ne boji. On gre z Najsvetješim k bolnikom in se sprehaja po trgu, češ, jaz nimam otrok, drugi me pa nič ne brigajo. Dragi „Stajerc“, povej mi, kako bodejo nevarno to bolezen zatrli. Skrajni čas bi bil, da se odločno nastopi!

Št. Rupert. (Župnik Mojžišek kot resnični plačnik „Stajerca“.) Kakor se je dognalo je

Dopisi dobodoši in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsaki torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

tih. Dasiravno je vedel, da so vrata po 9. uru nikomur več ne odprejo, je vendar klestil s svojimi suhimi ročicami po durih. Ali bilo ni duha ne sluba. Žalostno je to jungfravam naznanil in jo krenil v faroški hlev. Mishil se je pač: tu me ne bodes dobila rosa, kakor že večkrat preje. Prenočil je torej ne dovolj prostornem ležišču ter prišel drugo jutro ves zmučen in prašen na dan. Ali je to dostojno, vzorno življenje za duhovnika? In takih povestnic vemo še veliko!

Zavedni Št. Jakobčani.

* * *

Zitaravas. Klerikalna blamaža. Proti občinski volitvi v III. razredu tukajne občine so klerikalci vložili pod vodstvom obeh župnikov priziv na c. kr. deželno vlado. Kakor je bilo izprevideti, je zavrgla vlada celo kavzarijo v vseh točkih. Niti enega slučaja niso mogli dognati klerikalci, da bi se ravnalo pri volitvi protipostavno. Nepravljivost se pripeti pač le v klerikalnih občinah, kjer vlada terorizem proti drugomislečim. Tudi grdo lagali so v svoji pritožbi in c. kr. vlada, ki je razvidila iz volilnih aktov, da se je vršila volitev popolnoma postavno, je imela zopet enkrat priložnost, prepricati se o resnicljubnosti klerikalcev. Zatoraj bo morala priti vlada pomalem tako daleč, da bo vsak klerikalni priziv proti kaki volitvi takoj zavrgla, kakor hitro bo dospel. Klerikalci so se tudi kesali, ko je bil odpisan priziv, kajti ko bi pritožbe ne bili vložili, stali bi klerikalni zastopniki II. razreda že osem mesecev v občinskem odboru in bi mogli „rešiti“ ali celo „izveličati“ občino. Posebno jih je peklo, da niso mogli vplivati na volitev volilne komisije za državnozborko volitev, ker to je poskrbel še stari občinski odbor. „Oh ti pr... nosi! si bodo mislili zdaj klerikalci. Kaj, da jih letos ni konca? Če bo šlo tako naprej, postanejo daljši kot kravam roge“. Pomanjkuje nam prostora, govoriti natančneje o vsaki točki priziva; omenimo le, da župnik Weiss, ki je sestavil priziv, ni izkazal ravno visoke modrosti. Vendar moremo reči: Pastil je svojo luč svetiti, kolikor mu je bilo mogoče.

Eden, ki se grozno smeji.

Iz Črne na Koroškem. Dragi „Štajerc“, vzemi za danes enega klerikalca, rudarja Maks Osočnika, pod krtaco. V času volitev je ta možakar ljudem listke z Grafenauerjem imenom napisal. Ker nismo vsi farški podrepniki, zato tudi nismo bili s tem zadovoljni. Ali tiste, ki niso hoteli plesati po farški piščalki, napada Maksi zdaj po gostilnah. Ali je to katoliško, ti Maksi, da napada ljudi v krčmi in jim izlivaš vino? Kadar fehtariš po celih fari za cerkvene potrebe, takrat ti je vsak dober, Nemec kakor Slovenec. In ti, kateremu se še plenice niso posušile, bodeš odraslene može napadal? Iz temnih krajev si se priberaš k Nemcem in nemški kruh si jedel ter ga še još. Ako še odsljej ne bode miru pred tem Grafenauerjevim pristašem, govorili bodoemo v Pliberju naprej. Naprednjaki.

Iz Rožne doline. Čast gosp. urednik, blagovolite mi dovoliti malo prostora v vašem cenejnem listu! Izvedel sem, da bodo napredni Rožani začeli resno nastopati proti prvaškem nasilstvu, ker se njegovi privrženci že tako silovito obnašajo, kakor bi mi naprednjaki tujci bili in ne imeli nobenih pravil. V spodnjem Rožu se prvaki že pogovarjajo, kako bodo nas duševno „pobjiali“ in tudi „obešali“, kadar bodo na Trati „zilake piščale“ k „cin-cin“ čvenkanju zapele. Pravijo da bode pri „Cvingelcu“ strašni „šarfriherkomision“ vkljup stopil. Tri sto korakov od prvaške „barakne“, ki na gmajni stoji pa še plačana ni, mislijo pa za nas uboge naprednjake „topeltne gavge“ postaviti. Oh, to bo čudno! Kar strah pa nas je obšel, ko smo izvedeli, da nas bodo že kmalo začeli „obešati“, gotovo pa tedaj kadar bodo daleč okoli znani „dolgoklojar“ z rudečo-rujavimi črevlji in „črnimi“ očali „rabeljsko prifengo“ pri kakemu prvaškemu „šinterju“ dovpoloživ... Joj, tedaj bodo nastal jok in stok po celih južnih Koroški! Ako pa nas še ne bodo takoj in tako hudo zbasali, potem pa se pripravimo za izdatno obrambo, da ne prideemo danes ali jutri pod omenjene „prvaške gavge“...

Iz Glinske okolice. Dne 14. maja t. l. je

izdihnila svojo prvaško „dušo“ neka krastova „babura“. Bila je prava spaka. Kadars je pred kakršega duhovnika prišla, brž je vzdignila farizejske oči proti nebesam ter občutljivo zdihnila: „O Bog, ti si naš gospod!“ Če je pa na Stingelcovemu „tanzbodnu“ z Brigeljcu rajala, tedaj se je pa tako v njega zaljubila, da je prav po hajdovsko zavpila: „Vrag naj vzemee farje in vse kar po njih diši. Brigeljc, ti si naš prvaški Bog in Brejček tvoj profet!“... In, dragi „Štajerc“, li zamoreš vganiti, kdo je bila ta nečloveška počast?... Nobeden drugi, kakor pa dolgoletno Glinsko prvaštvu, katero smo na dan volitve pri Dremlju naravnost zadušili iz 59 timi belimi in 69timi rudečimi „lopatami“ v pričo 78 Grafenauerjevih asistentov vsaj za šest let pokopali. Prvaki: Brigeljc, Dolgoklojar Kratkoklojar, nepotreni dohtar Foksa, domači notar Andrejček, Bošta Ribič, Simon Hribernik in Jozef Smirfink pa so na njegovem „grobu“ kleče tolj žalostinsko zapeli:

Kje so naši možje,
Možjeji prvaški?
Štingelovi ljubljenci
Hrabro se borili!
Vsi zapustili so nas!
Kje so naši „Štingelci“,
Štingelci, ti „črni“?
Kak bi zdaj jih rabili,
Z njim se pobahali!...
Glavca se zmordila jim,
Nam zvonijo bim-bam-bim!...

Dostavimo še, da so pričakovali prvaki izmed 240 volilcev naše občine okoli 200 glasov za Grafenauerja, a so jih le 78 naprešali. Grafenauer veseli se naše občine, v kateri so te prvaki pod častno streho vzezi hotel... pa ni šlo!...

Trata pri Glinjah. Ljubi „Štajerc“! Prisrečno te pozdravimo in ti objavimo veselo novočico. Ni še staro leto novemu roku podalo in vendar je pod načem političnem obnebju precej drugače postal. Ljubi „Štajerc“, prej si bil pri nas neizrečeno hudo zatira, a danes je lov na te odjenjal. Danes berejo tebe ne samo tvoji zvesti prijatelji in odjemalci, temuč tudi zagrijeni nasprotniki... Komaj te o sobotah preberemo že pridej gotovi bralci in izposodijo. Drugi letijo v nedeljah v gostilne in te tam skrbno čitajo. Prvaki pa, ki so v nedeljah lmpali, te pa v pondeljkih vkradejo, ker tako pridej najvrednejši do podučljivega in kratkočasnega berila. Vidiš ljubi „Štajerc“, tako si se nam vsim v kratkem času priljubil! Samo neki starček te bolj od strani pogleduje, ali bere te pa tudi, ker drugače bi ne mogel vedeti, da imaš pod pazidhu veliko krtčačo za predzrne pravake in za peljive kaplane. Ljubi „Štajerc“, mi naprednjaki se ti lepo zahvalimo za pospeševanje našega političnega mišljenja, ter te prosimo, da nam tudi za naprej pomagaš v boju zoper prvaško neumnost.

Iz Možice. Dragi „Štajerc“, oprosti, da te zopet nadlegujemo. Česar še nismo pričakovali se sedaj vendar uresničilo: Naše izobraževalno društvo, ki je bilo ustanovljeno strogo na „slov. krčanski podlagi“ je na omenjeni podlagi že poginilo, nihče pa ne ve, kedaj. Eni voglobajo, da mu je mežnar vrat zavil, drugi pa zopet, da ga je bilo v sledu pomanjkanja konec. Pogreb se je vršil po Atilovem načrtu, pa ne v vodo, gočovo v kakšni jarek, ker bode počivali do prihodne spomladici. Pa to še ni nič, zgodilo se je še nekaj hujšega. Naše izobraževalke stavkajo že štirinajst dni; ker nameč mežnar zadnokrat pri cesarski pesmi ni čisto prav prisnil, je bil pa ogenj v strehi. Ker je stavka, tam se je batil tudi izgredov. Mežnar paži, da ne bodeš okusil sv. jeze tercijalskih „štrikov“ po svojih suhih plačah, seveda „na katoliški podlagi.“ Poisci tisto šibo, ki je bila nam namenjena; če si jo vrgel v koruzo, poišči jo, saj se bode tudi tem poglavkam dobro prilegla. Ljudje so pa veseli, ker fantje veliko lepši pojejo. Neki kmetiči se je izrazil, da tista P... ravno tako civili, kakor mačka, kadar ji na rep stopiš. Dobimo tudi novo podobo sv. Jakoba iz lesa, to je sicer lepo, če se za cerkev skri, ki kakor se pa ne strinjam s tem, da se sedajna krasna potreboda odstrani. Dragi „Štajerc“, ker si ravno v eni zadni številki pisal o božjih potih, mora velika karavana na božjo pot na sv. goro, pa

menda ne, iz same pobožnosti; gnalo jih je le rujno vince, ker se sedaj samo od tistega govori. V gorici bi bili reveži kmalu pozabili, kamda so namenjeni; nekdo si ga je dobro naskal, saj doma ga ne sme! Mi nismo proti temu, pa bilo jih je veliko zraven, ki se doma cerkev presneto izogibljejo, k pridigi in k večernicami pa celo nikoli ne pridejo. Tam so si pa mogli pridigo in litanje drago plačati, in koliko so časa zamudili ter denarja potrosili. Ako bi tista stotake za nove orgle darovali, bi bilo veliko pametnejši. Bolj „te fest“ je pa doletela izvanredna milost da so bili povabljeni na Kranjsko en dan na „Somerniš“.

Eden.

* * *

Recklinghausen (König Ludwig) na Nemškem. — Dragi „Štajerc“! Prosim za mali prostorček, da se okrtači naše sive podgane; ali se še spominjate na tistega ajmohtarja Hostaria, ki je v puntu tako pridno cigare kadil? Zdaj je prišel sem na Nemško, da bi nam morda zopet neprilike delal. Ali tukaj se nepustimo kruha žreti! G. Tenschert je mendar sam spredidel, kakšne hinavce je imel pri ajmohtarskemu društvu; zato je dal Hostario brco. Tako padajo ajmohtarji v luknjo, katero so drugim kopali. Ali še veste, kako so jemali pošteni trboveljski ruderji slovo, ker se jih je od ajmohtarskih ruderov ob kruh spravilo? Zdaj gre vam ravno takoj in še hujše. Tukaj na Nemškem pa se seveda ne bodovali po komandi kakšnega Saba ali Lončariča. Mi ne rabimo sivih podgan. Pokazati jim bodovali pot, ako bodo prihajali s svojim smoljani in petelinimi knami. Leb itak ni imel niti za postelj kupiti in je moraj na teh ležati. Ali pri nas na Pruskiem za ajmohtarje niti „pulverkiš“ ne damo... Glück auf!

Stari Trbovljanji.

Novice.

Duhovnik o duhovnikih. Večkrat smo že objavili resne besede, ki jih je izustil kakšni pošteni duhovnik glede svojih tovarisov. Tudi danes naj poročamo o takem slatčuju. Neki duhovnik na severnem Češkem je napisal zadnjé v nekem listu sledeče besede: — Bolj fantačne, sovražne, nestrpne in maščevalne družbe ni na svetu nego je klerikalna, celotična na duhovščina. Vkljub temu, da so klerikalci neizobraženi in nazadnjaški, hočejo vendar vse komandirati in čez vse vladati; čez državo in družbo, znanost in šolo, javno in zasebno življenje. Samo eno pesem znajo ti črnih: Kdor ne veruje, kar mi predpisujemo, ta naj bodo proklet! In v našem breznačajnem času je še dosti štrakopetnež, ki se bojijo kakih groženj. Klerikalci zahtevajo prostost, neomejeno prostost za-se, ali suženstvo za njih nasprotnike. Nestrpni do kosti so ti svetohilski tercijali in ravno nasproti in božanskemu ustanovniku Jezusu, ki je bil proti vsakomur, celo proti brezverskim Saducejem ponoljubezni in samo proti hinavskim farizjem strog. — Posebno grdo je obrekovanje in vohunstvo, ki ga rabijo ti duhovniki ljubezen teh služabnikov božjih, kakor se imenujejo. Na prižnici govorijo lepo in sladko, sami pa imajo na manj ljubezen do bližnjega... Kristus je sicer ljubezen do bližnjega v prvi vrsti priporočal, ali ti ljudje se ne brigajo zato. — Tako je pisal katoliški duhovnik o katoliških duhovnikih. In mi ne moremo drugega reči nego: res je, kar je govoril ta mož, vse do piče res!

Na „božji pol“. Pod tem naslovom smo objavili v predzadnji številki članek, v katerem smo povedali svoje mnenje o romanju. Res je in ne da se utajati, da primašajo tako romanja veliko škodo, kajti časa in denarje se izgubi dovolj. Koroščev „Gospodar“ pa toči grenke solzice in joka, da smo mi zato „brezverci“. „Gospodar“ zavija pri temu pobožno oči in se prilizuje kmetu ter psuje g. Orninga. Kar piše ta lažnivi list o življenju „meščanov“, ki baje nič ne delajo in se vozijo le do gostilne do gostilne, od letovida do letoviča, — to je smešno. Vsak mestni branjevec in mestni pisac je storil več koristnega dela, nego tisti lažnivi popi, ki uganjajo v pijanem stanu gostilniško politiko. Le poglejte mestne

hporce ali obrtnike, kako delajo in trpijo za kos kuba in poglejte vaše kaplane, kako pasijo eno leto za letom. "Gospod" piše, da se imet na romanjih nekoliko telesno odpočije, vti nove kraje in ljudi, in zraven se pokloni njemu stvarniku¹. Kdo bi zavidal kmetu počitek? Ni mi ne verujemo, da se zbita kmetove kosti počijejo, ako romi ure daleč v največji vročini po skloju. Svojemu stvarniku pa se kmet tudi doma lahko pokloni, — s čistimi srcem in ne z potobesednimi ustami. Ali, "Gospodar", mi pomamo, zakaj se ti gre! Bojni je sa tiste stotake dobička, iz kravavega kmetskega denarja in prešanega dobička, ki ga dobivajo klerikalni roditelji romarskih izletev. Ne za vero, — za denar se gre tej gospodi!

Iz Spodnj-Štajerskega.

Značaj laži-kmetske zveze. 22. avgusta se je vršil v Zagrebu shod „stranke prava“, na katerem je priromal tudi neizogibni Cvenko-Benkovč. Ta smešna figurica, ki jo vodi na Štajerskem kaplan Korošec na vrvici, hotela jeigrati Zagrebu visoko vlogo. Mi sicer ne damo veliko na denčarje tega možičeljna. Ali da izpoznamo pravi značaj laži-kmetske zveze, treba je zasledovati te govore. Benkovič je rekel glasom "Gospodarjevega" poročila sledče: „— cilj pa nara ostava vedno isti: politično in gospodarsko žalost neodvisna Hrvatska skupno s slovenskimi in zemljami“. In končal je svoj govor z žaljo, da bi jugoslovanska misel nego vznastla in napredovala“... Torej bodo njeni pribito. Klerikalna laži-kmetska zveza in vse vti pravki zahtevajo zdravitev v slovenskih zemljah s hrvaškimi, zahtevajo torej, da se Avstrija razbije in so tedaj tržavni izdajalci. Grdo hinavstvo! Na eni strani se valjajo pred dunajskim dvorom v blatu, na drugi strani pa hočejo razbiti habsburško državo. Hinavci! Ali — poteklo bode veliko vode, predno se bode vsegdlo ljudstvo na limanice teh ljudi!

Gospodarski boj bijeta prvaško-klerikalna in prvaško-narodna stranka. Na vse strani ustanovita vsaka teh dveh strank nove posojilnice, zadrgne, zadružne zveze itd. V zadnjih dneh se je vpisalo v trgovski register v Celju 18 takih novih ustanovitev. To je velikanska brezvestnost, s katero se goni ljudstvo v gospodarski propad. Čimveč je teh posojilnic „narodne“ ali klerikalne barve, temmanj vredne, temslabotev so. Prišlo bodo do takih gospodarskih ponovom, kakor jih na Štajerskem od časa uredjanja nesrečnih farških „konzumov“ nismo doživeljali. Pred kratkom se je ustanovila v Celju Štajerske filialke ljubljanske klerikalne „Zadržne zveze“. Med ustanovitelji so večinoma sami politikujoči duhovniki in advokati; tako še Benko-Cvenkovič, kaplan in poslanec Korošec, ljubljanski že opetovan zaradi laži obsojeni kaplan Lampe, celjski vikar Gorišek, profesor Fon itd. Sami ljudje so to, ki bi imeli veliko povoda, da se sploh skrijejo. Seveda, Korošec in Lampe spadata dobro skupaj, kajti oba sta stala že večkrat zaradi predolgega panika pred sodnijo. Gorišek pa ima tudi že neštej konzumskih polomov na vesti. Na ustanovitvah tega najnovnejšega klerikalnega podjetja je bilo 45 oseb navzočih, med njimi pa 27 farjev. Radovedni smo, kako dolgo bodo to brezvrestno potenjanje trajalo. Ljudstvo, odpri oči i zapri lepe!

"Gospodarjeve" infamije. Znano je, da spada Korošec „Gospodar“ med tiste podle omje, ki jih človek ne porabi niti v stranišču, saj so bili „Gospodarjevi“ slamlanti in resni tudi zaporedoma zaradi čestikraje zaprti. Iri pisari poštenjak Korošec v zadnjih številah svoje cneje o g. Wratschku, to presega pa vse meje. Pobožni obrekovalc v Mariboru bi se ne smeli čuditi, ko bi jih pošteni kmet po legnanih čeljustih klofutnil. Imeli bodoemo še druga pota, da primemo „Gospodarja“ za jezik. Če danes budi le sledeče pribito: 1. Neresnično, da bi bil g. Wratschko s svojimi pristaši in Zg. Štajerskem in da bi nakupil bikov za 10.000 K. Res je, da se svoj čas sklenil nakup pingavške govedi za 5000 gold. Ali polagoma je tekom 3 letih nakupilo govedi le za 1000 gold. in je dobil zastop od posestnikov in ves depar nazaj poplačan. — 2. G. Wratschko

je opravljal sam skozi 10 let brez tajnika vse okrajna dela za malenkostno odškodimo 360 gold., medtem ko je dobival prejšnji načelnik 400 gold. Zato se je g. Wratschku za 7 tožbenanje dovolila renumeracija 1500 K. — Vse je gola, prokleta laž, kar piše list propalih farških lažnikov. Fej!

Ptujski okrajski zastop deluje vkljub vsem napadom prvaškega laži-časopisa neumorno naprej. Koliko važnega, velepomembnega se je v dveh letih v tem okraju storilo! Šele pred kratkim smo poročali o krasni cesti čez Okičovo goro, ki je bila živa potreba in katero hvalijo danes i najzagrizenejši nasprotniki g. Orniga. Te dni pa bode izgotovljena nova cesta, ki je istotako za bodočnost velepomembna. To je cesta od sv. Barbare v Halozah do hrvaške meje, torej od Medribnika do sv. Florijana. Stara steza je bila grozovita. Dostikrat je živina do kolca v blatu stala in skoraj izključeno je bilo, kaj težkega po tej cesti peljati. Pod nezaslišanim mučenjem živine je moral kmet svoje pridelke, zlasti vino, spravljati. Danes pa vodi tam krasna, lepo zgrajena cesta, po kateri se pelješ kakor v velikem mestu. Kdor hoče poznati pametno gospodarsko delo, ta naj si ogleda to novo cesto. Največji nasprotnik mora zdaj priznati zasluge načelnika g. Orniga in okrajnega odbora. Tamošnji posestniki, kakor drugi imajo dobiček od tega. Upajmo, da bode pametno delo naprednega zastopa prineslo še veliko plodov!

Kmetski zbor, ki se bode vršil dne 15. septembra 1907 v Gradcu (Annensäle) bode zbranov pod predsedstvom ekselencem g. deželnega glavarja in predsednika c. k. kmetijske družbe grofa Edmunda Attems. Kmetijsko centralno na Dunaju bude zastopal glavni poročevalcev Alfred Simitsch, vitez pl. Hohenblum. Poleg tega bodo govorili: državni poslanec knez Karl Auersperg, vojvoda kočeveski; državni poslanec Franc Peschka, podpredsednik nemške sekcijske deželnega kulturnega sveta; deželni poslanec pl. Rokitansky, posestnik Franc Girtzayr ia generalni tajnik Franc Juvan. Oni udeleženci, ki pridejo žal zvečer pred zborom v Gradec, imajo priložnost, da slišijo v hotelu "Florian" predavanja o živinoreji, ki jih bodo obdržali najboljši strokonjaki. Tudi se je priskrbelo dovolj prenočišč se oddaja brezplačno; kdor zahteva take prenočišča, naj se par dni preje pri tajništvu c. k. kmetijske družbe (Sekretariat der k. k. Landwirtschaft-Gesellschaft) v Gradcu naznani. Z ozirom na nezaslišane napade od klerikalne strani, naj sedaj le omenim, da 1. vproritelji graškega kmetijskega zbra niso imeli niti pojma, da so sklicali za isti dan v Aussee kmetski zbor; 2. ne bode imel kmetski zbor ničesar s politiko opraviti in se ne bode zlorabljal proti nobeni stranki, kajti tudi klerikalni poslanci so povabljeni. S tem so klerikalni napadi odbiti. Kmetje iz Sp. Štajerske naj se v obilnem številu tega velevažnega štajerskega kmetskega zbra udeležijo.

Trboveljski Peter je še vedno presneto želenju po denaru. Ta župnik je sicer že precej v letih, ali za svitke kronice ima še vedno veliko ljubezen. Zadnjič je prišel neki rudar g. Petru pogreb 10 mesečnega otroka plačati. Župnik je navajen, da dobi ob takih prilikah lepe plače. Ali rudar si je mislil: jaz zaslužim svoje denarje v težkem delu, — in plačal je Petru le tisto svotico, katero predpisuje postava. Veste, kaj se zgodi? Župnik pobere denar iz mize in ga vrže skozi vrata za knapom. Tako torej! Mi vprašamo: ali se sme cesarsko podobo po tleh metati? Peter, Peter, v letih siže in vendar še tak...

Surovi pretepač Brenčič, o katerem smo poročali, da je pretepaval na smrt bolanega starčka in ga prav divjaško mučil je že dobil svojo kazeno. 28. p. m. je bila oravnava in je bil Brenčič na 10 dñi in zapor obsojen. Ni veliko, ako se premisliti, kako zverinsko je ravnal klerikalni Brenčič z vlogom hlapcem. Ali sramota je večja kot kazeno. Kajti ta obsodba razdeva, kakšno je "krčanstvo" tistih prvaških gospodov, ki vedno nas paujejo, da smo brezverci. Sicer pa s tem stvar se ni končana. Ragozniški župan Brumen nas je obiskal in prosil da naj ga operemo, češ da ni ničesar kriv. Izgovarja se, da ni vedel, da pretepava

Brenčič starčka. Po našem mnenju je županova dolžnost, da ve za take slučaje in ko bi imel Brumen močno roko tudi proti klerikalnim bačem, bi se taki slučaji ne mogli dogoditi. Zdaj pa ve Brumen, kakšen junak je Brenčič. Zato je njegova dolžnost, da zastavi vse moči, da se reši ubogo dekle, katerega ima Brenčič še v svojih kremljih, iz te hiše. Mi ne bodo preje mirovali, dokler se to ne zgodji. Brenčič pa naj v ječi premisluje, da pravi kristjan ne kaže svojo jezo na jeziku, temveč v dejanju. Kaj ko bi reveža takrat le za malenkost huje udaril? Ubil bi ga in kot ubijalec bi stal pred porotniki. Mi ne živimo več v divjih časih, ko so se starčki mučili in dobijali. To velja tudi za klerikalce.

Župnik Čepin v Razborju se pričenja odlikovati in kaže čudno občevanje. Poroča se nam, da ljudje že nočejo več v cerkev hoditi, ker jih župnik psuje s „hudiči“, „luciferji“ in bogve kaj še vse. Ali pride še hujše. Nekemu faranu je Čepin očital, da ima „toliko otrok kakor prasiči“... Lepe besede za katoliškega duhovnika! ? Pošteno rečeno, dokazuje ta beseda veliko posurovelost duhovnikovo: Nekemu človeku je Čepin rekel, da je „pogubljen“, ker ga je v „Štajercu“ dal. Ali ljudje se takih larifarjev več ne bojijo. Župnik se je zmotil v osebi. Povemo mu le, da imamo v Razborju veliko prijateljev. Proti temu mu ne bode pomagala nobena gonja. Tudi njegova kuharica, ki je pravcati birič v kiklji in ga spremlja kot varuh po vseh potih, mu ne bode pomagala. Napredni ptič se ne boji črnuhov nič!

Lov na testamente. Iz sv. Marjetje ob Pesnici se nam poroča: Neki posestnik je hudo obolel. Prišel je zdravnik in mu skušal pomagati. Bolniku je huda predla in zato so šli ljudje tudi po spovednika. Fajmošter pride in se nakrat izmisli, da naj bi prigural dvoje mož, češ da se napravi testament! Kaj treba testamonta, ko še žena živi? Ali je mislil župnik, da bode odpadlo kaj v njegovo mavho? Zastonj, — kajti kmet je ozdravljen in kar so kmetske roke pridelale, naj tudi ujimi ostane. Ali čudo je tako postopanje in župnik naj bi se spominjal svetopismenskih besed: Ne nabirajte zakladov, ki jih žrejajo in molj!

Čudež v Žujsmu. Brez vsake šale, — poročati nam je danes o čudežu, ki se je zgodil v kraljestvu Šebatovega Toneta. Le poslušajte, požorni čitatelji! Zala hčerka grobokopa je prišla te dni v otročjo postelj in je porodila zdravega otroka. To ni čudež, kajti kai tacega se priperi tudi v drugih družinah. Čudno je pa, da ni nikdo o njenem stanu kaj vedel; celo najbližji sorodniki ne. Dekle ni občevalo z nobenim možkim, odvratalo je vsako znanje z možkimi. Preje je sicer pometala šolo v Žujsmu. Ali takratni učitelj je bil zelo pohleven mladi mož in izključeno je, da bi imel on razmerje z dekletom. Čudno je tudi to, da je bilo dovolj vsega, kar je treba, v gnezdu porodnice; dovolj je bilo žitja, moke, špeha itd. V desetih letih bi se grobokopava hčerka toliko ne mogla prihraniti, zlasti ker pride k temi stvarmi še precej velika svotica. Čudež, čudež se je zgodil. Na vsa vprašanja po otrokovem ocetu ne dobis odgovora. Ali vrabci iz farnih stolpov in cerkevnih streh — v Žujsmu imajo namreč dvoje farnih cerkev eno aktivno in eno penzionirano! — in vrabci v farovžu čivkajo tajnostno in čivkanje postaja vedno glasnejše in kmalu ga bodo razumeli. Ti vrabčki, ti hudomušni, radovedni vrabčki so spravili že marsikaj na dan in tudi ta čudež nam bodo njih čivkanje razkrilo...

Dr. Povalej, znani "financer" in propali klerikalni kandidat bi postal rad deželnih poslancev. Podoben je judu, ki pride pri oknu v hišo, ako ga vrže skozi duri na cesto. Predzadnjo nedeljo se je vršil v sv. Juriju na južni železniški shod, na katerem je prišlo do hudih spopadov med klerikalci in naprednjaki. Končno je moralno priti orožništvo. Povalej pa je sunil nekega orožnika iz dvorane. Ker je bila dvorana napolnjena z ljudmi, ni mogel orožnik orodja rabiti. Ali proti dr. Povaleju je vložena tožba in upamo, da bodo tako kaznovan, kakor se kaznuje fante, ki se dotaknejo orožnika.

Župnik Ilešić iz sv. Bolfenga je še vedno zaprt. Klerikalci so pa vprizorili pravo gonjo proti vsem onim, ki ne verujejo v „nedolžnost“

tega „božjega, namestnika“ v ječi. Spravili bi ga radi iz zapora. Ali to ne bode šlo, kajti pred postavo smo pač vsi ednaki. Kmetja se zapre, ako stori kaj nepostavnega in duhovnik mora biti istotako kaznovan, ako se pregreši zoper zakon. In večjega greha si pač ne moremo misliti, kakor je ta, zaradi katerega je bofenški župnik obdolžen. Koliko nedolžnih otroških duš se je zastrupilo zaradi te svinjarije, koliko po hujšanja se je zgodilo. Žalostno je le to, da so se pustili nekatirki bolfenski klerikalni kmetje tako nahujskati, da ne vedo več, kaj je prav in kaj ni prav. Mislimo, da bi ti nahujskani neumneži žrtvovali svojega lastnega otroka zločinskemu nagonu gotovih oseb. Tako daleč je podivljalo klerikalstvo ljudje. Napredni g. Gomzi je zapustil sv. Bolfeng in se preselil v Maribor. Ni mu bilo mogoče, izhajati med nahujskano klerikalno družbo. Tudi nadučitelj ima hude ure. G. nadučitelj ni naš pristaš, ali mi odločno obsojamo, da se ga zdaj tako gnušno napada, ker je župnik Ilesič — zaprt. Mi opozarjam oblast na nezaslišano gonjo, ki jo vprizarajo črnuhi in ki mora pripeljati še do prelivanja krv. Mi opozarjam tudi na dejstvo, da je cerkvena blagajna zdaj brez nadzorstva. To ne gre, da bi se denarje cele fare kar izročilo bogove komu. Postavā naj velja!

Iz Sromelj se nam poroča nezaslišane laži prvaških pristašev. Od zadnje volitve sem ti zmage-pijani zaveznički „Smešne zvez“ in župniki dr. Cvenko Benkoviča kar norijo. Neumnim klerikalcem obešajo take laži na nos, da je groza. Tako agitirajo s tem, da se je slavní Benkovič kot poslanec izposloval od vlade, da se bosta grashčini g. barona Moscon in g. grofa Attemsa v Piščeh med kmate razdelili in da bodojo Cvenkovčevi volilci največji del dobili. Upov pijani klerikalni kmetje se že zdaj prepričajo, kdor bode večji del dobil. Pametnejši ljudje seveda takim natvezam ne verujejo, ampak se jim samo smejejo. Ali nekateri so čisto prepricani o vsegamogočnosti novopečenega poslanca, klerikalca, dobrega računarja Benkoviča... Sicer pa si ti črni zaveznički domišljajo, da smejo vse storiti, kar si sami želijo. Tako so spravili župnika advokata Cvenkovča, župana „Hořatra“ v svoj koš, da jih lepo vboga in še oglasov ter razglasov ne izdaja drugim nego zaveznikom „kmetske laži-zvez“. To je „ljubezen do bližnjega“, katero vedno učijo voditelji te „smešne zvez“. Drugo se ne more razglašati; ali to se je, da je v Savinjski dolini hmelj zrel in da tamоšnji posestniki rabijo veliko delavcev, makar se je mnogo fantov odpavilno hmelj dirati. Z njimi device; in te device „smešne zvez“, ki so znale tudi lepo ljudi obirati, so mislite, da bode v Žalcu istotako. Ali človek obrača, Bog pa obrne. Priše so device in nekaj jim ednakih fantov skupaj in hajd nad hmelj, kar cela procesija jih je šla. Drugi fantje, kateri so se s pametjo srečali, so to procesijo z godbo in bandero slovesno na kolodvor spremili. Ali prišlo je drugače hmeljski posestniki so imeli dosti boljših delavcev in so sromeljsko lepo domu poslali. Le nekaj jih je gori ostalo in kako so ti hmelj obirali, o temu naj iz krščanske ljubezni molčimo. Kajti ti hmeljski obirali so zdaj tako tiki, —ahaha! Sromeljčani pa se veselijo. Namesto hmelja bodo obirali lepo zrelo grozdje po krasnih tamоšnjih goricah. Priporočamo že zdaj kupcem, naj se brigajo za imenitno sromeljsko kapljico!

Solski začetek v Ptiju. Solsko leto 1907/08 prične s 18. septembrom. Novo vstopivi otroci se vpisujejo 16. sept., za otroke iz drugih solskih okrožij pa 15. sept. Šolska sv. maša se vrši 17. sept. v farni cerkvi.

Ponesrečeni župnik. Vpokojeni župnik g. Jos. Sovič se je peljal 28. p. m. iz Podgorja proti domu. Voz se je preobrnjal in 69 letni gospod je bil težko ranjen.

Grozoviten umor. Iz Ponikve se piše: Posestnika Lah-a Anton sta soseda Korošec Martin in Ribič Matija s katerimi se je pravdal in sta dotičnika tožbo zgibila, na strašen način umorila. O tem hočemo prihodajč natančneje poročati.

Velika sleparija na južni železnici. Sredi avgusta je prišel v hotel „Henke“ v Laškem trgu mož, ki se je vpisal kot dr. Karl Friedmann. Rekel je, da pričakuje večjo svoto denarja.

Tudi na pošti je vprašal večkrat po rekomandiranem pismu, ki je tudi 18. avgusta prišlo. V pismu je bilo poblaštito, da dobi dr. Friedmann od postajenčelnika 41.000 K izplačanih. Postajenčelnik, kateremu se je ta denar res iz Dunaja poslalo, je sveto tujem tudi izplačal. Ta je še par dni potem iz Laškega izginil. Zdaj pa se je izvedlo, da to ni bil pravi dr. Friedmann, temveč neki slepar. Vedel je, da ima dobiti Zagrebški dr. Friedmann za „šveljarje“ dotedno sveto in te primerno porabil. Take sleparije že dolgo ni bilo.

Veliki požar. 27. avgusta so se igrali otroci v Klečniku pri Čmureku z užigalicami. Nastal je ogenj, ki bi kmalu celo vas vpepelil. Prvemu posestniku je pogorelo gospodarsko poslopje, hiša, vozovi in krma. Kmalu potem je pričelo goreti v hiši g. Sommera, ki je tudi popolnoma pogorela. Tudi več prašičov je zgorelo. Skoda je zelo velika.

Ljubezen jebolezen! 14 letna Marija Kepej v Hočah je imela ljubavno razmerje z 13 letnim Josef Pernatom. Ali ta ljubinec je tudi druga dekleta rad gledal. Zato ga je zaljubljena Marička okregala. Fant pa ji je pokazal „da nosi hlače in jo je hudo pretepel.“

Volite v cmureški okrajin zastop so se vrstile 28. avgusta. V skupini veleposestva in kmetskih občin so zmagali klerikalci, v drugih skupčinah pa naprednjaki. V odboru je torej zdaj 16 klerikalnih in 16 naprednih glasov.

Izgubljene stvari. V gostilni g. Wratschko „zum weissen Kreuz“ v Ptiju je pred kakimi 14 dnevi nekdo zavitek pozabil, v katerem je bilo dvoje žutih ženskih robcev (tihelnov) in 1 moška srajca. — V zgornji apoteki v Ptiju pa je pozabil že pred 2 mesecoma nekdo 2 komada „druga“ in 2 ženska robca. Te pozabljene stvari se dobijo pri mestni policiji v Ptiju.

Zmešalo se je šestošolcu A. Jermanu v Trbovljah.

Nova postaja. Na železnici Zeltweg-Celji so se otvorili med postajoma Slovenjgradec in Tržiča vas novo postajo Sv. Martin pri Slovenjgradradcu.

Tatvina volov. V Dobrenku je bilo 15. avgusta posestniku Brunšku par volov ukrazenih. Tatova sta neki Potisk in Sternšek; zadnjega so že pod ključ vtaknili. Vola sta 700 K vredna.

Gorelo je 27. p. m. v poslopu g. Kronvogel v Št. Lenartu. Pogasili so kmalu.

Veliki vlot. 3. t. m. ponoči se je zgodil veliki vlot pri usnjaru Petru Primožiču v sv. Barbari v Halozah. Ukradenih je bilo 80 pasjih kož, 20 telečjih, 10 težkih govejih, 15 raznih komadov usnja in 1 stampiglia, vse skupaj v vrednosti 700 kron. Vlomitelje se zasleduje.

Iz Koroškega.

Cesar na Koroškem. Te dni se vršijo veliki manevri na Koroškem in tudi cesar je posetil lepo to deželico. Z navdušenjem pozdravlja pošteno koroško ljudstvo sivolasega vladarja, ki nosi že 59 let težavno krono in je že 77 leto svoje starosti doživel. Slava cesarju! Žal, da se ne more ta visoki vladar, ki je kot človek in cesar več pretrpel, kot bi se mislilo, o današnjem položaju na Koroškem prepricati. Kaj vse bi videl visok starček, ko bi korakal liki Jožefu II. nepoznan med ljudstvom! Vidil bi revščino tega ljudstva in oderuščvo ljudskih pijavk. Vidil bi, kako se šopirijo po Koroškem tisti prvaki, ki imajo na svoji zastavi zapisano, da hočejo razbiti staro Avstrijo in uresničiti svoje pansionističeno kraljestvo. Vidil bi hinavce, ki ližejo vsakemu dvornemu portirju pete, ki pa bi najraje razdelili svojo ljubezen do Balkana. Vidil bil kak ostundni boj se bije proti tisti nemški krvi, katera kroži v cesarjevih žilah... Videl bi vse to in rekel: Vbogi, lepi Korotan! Srečen bodeš v hipu, ko odženeš vse hujšake, ki prinašajo čež karavanke temo faršta!

Gonja proti duhovniku. Prvaki se delajo vedno za najhujše tercijale in liki gotobom dvigajo poglede k nebu, kadar jih kedo vidi. Pa je vse le hinavstvo! Kdor ne trobi v njih rog, tega skušajo potepati v blato. Divjo gonjo vprizarjajo celo proti duhovnikom, kateri se brigajo le za svoj poklic in ne za politiko. Dokaz temu je slediči dopis, katerega smo spre-

jeli iz sv. V... in ki se glasi: Župnik pri sv. — — — hvaležno priklanjam, ker na dan državnozborske „vojske“ ni svoje „ovčice“ proti našemu kandidatu nahujskemu in tudi sam ni prišel na volilno bojišče. To je redek izjemek, ako pomislimo, da je večina duhovnikov našega volilnega okraja na vse kriplje za prvaške klerikalce agitrala. Prvaki pa župnikovo začrjanje pozabiti ne morejo. Na veliko Gospojnico so nekega „žleiferja“, ki se zove „Smuk pod grm“ po obliju počrnili, tako da je bil skoraj vragu enak, potem je dobil pol litra žganja za njegovo potrežljivost in nazadnje so ga pred župnišče zatičali, kjer je kaker mu je ukazano bilo, gospoda župnika zmerjal, akoravno je dan po prej lepo podporo od njega izprosil. Župnik ga ni tožil, ker on raje hudo za dobro vzeme. Oni potepuh pa je še par dni po vasi razgrajal in prvaška občinska policija ga ni zaprla, ja prvaška „gospoda“ ga je celo neki večer k mizi povabilo, kjer je smel še eden „ohtel“ zato piti, ker je župnika zmerjal. Prej da se je od teh podivjanih prvakov poslovil, jih je pa še malo po nemško zasolil. Rekel je: „Gute Nacht und ich danke, dass ich als armer Schlucker unter meinen ange... Kindern sitzen durfte.“ Na te zaničljive besede bi ga prvaška „Drhavdra“ in pa „Šmirfinki“ nakleštala, ko bi ga v temni noči le vjeti mogli. Gospod župnik, zapomnite si te zvite prvake! — Tako stoji torej stvar. Za pobožnost in vero ter duhovništvo je tej prvaški gospodi prokleto malo. Gre se je jím le za gonjo proti vsemu, kar se ne strinja z mračnjaštvom.

Iz Glinjske okolice se nam piše: Pri „Lažniku“ na prvaškem otoku Glinjanu (?) stanuje zagriženi prvaški dolgoklojar. Imenuje se baje Ciril Grešnik. Nedavno je bil nekote v občinski „penzion“ potisnen. Ta reverž se joka zdaj vsak pondeljek po občinsku prestolčku. Zdi se mu, da ne more brez njega sedeti in živeti. Zatorej hoče prihodnjih še enkrat svojo arco poskusiti. Pri vsaki priložnosti se prilizuje volcem, čes da ni on srenjakovo denarnico posušil in v dolžna pisma skril... Prvaki pa pretijo, ako bode se kdaj takšen grešnik nadprvak postal, mu bodo ojstro na prste gledali...

Far pade v potok. Iz Sel nad Borovljami se nam poroča: V Selah je navada, da je šla vsako leto procesija na Bajdiš. Zdaj se pa to ne zgoditi več. In kdo je to naredil? Nikdo drugi kakor župnik Ivan Nagell, po slovensko Ivan Žreblič ali še bolje narodno Žrebjevičev. Pred nekaj leti, na določeni dan so se zbrali Seljan pri cerkvi. Procesija se pomika pod vodstvom Hrvata Žrebjevičeviča proti Bajdišu. Po opravlju se vrne ovčji pastir proti domu. Pa viša řešenja, pri Herperžnikovem križu, pri narodnosti meji nekaterih Seljanov, se je mili dušni varuh zmotil; namesto da bi bil šel proti slovenski trdnjavi, je šel v neki nemški „birehaus“. Morda je že četrte ure daleč vohal sladko vince. To mu je pa tudi teknilo. Šlo mu je v želodec, v glavo in posled, kar je pa bilo najbolj sitno, tudi v noge. Veliko je trpel požegnani želodček. Ko je bil že dosti „nabasan“ ga je šel izpraznit. Z nogami se krepko vpira v tla, z glavo in rokami se nasloni ob steno in — je klical sv. Urha ali, kakor Seljan pravijo „poka drov“ Za želodcem pride glava na vrsto. Eno kolo v glavi se je vstavilo, druga kolessa pa začnejo ropotati: ohoho, ti moja ljuba punca, pij malo vinčeka in čajčeka, ehehe, sem poj, no, no še malo bliže, uhuhu, kak si lepa, fletna... Nazadnje pridejo noge na vrsto. Neč se bliža; bo treba iti v „trdnjavu“. Ker sam ni več mogel hoditi, je vzel spremljevalca s seboj. Tisti je imel težko delo:

Zdaj na desno, zdaj na levo,
Zdaj črez kamen, bums v drevo,

Oho, za Boga miloga! Žegnani se pobere. Cesta ni dosti široka, štrbunk leži v potoku. Žaba ga prijazno pozdravlja „kvak, kvak, si padel vznak“. Ojoj, voda je tudi v tem grabnju mokra in mrzla. Lazil je tam okoli po vseh štrih. Klobuk je splaval naprej, pamet se je pa v hladni vodi zopet malo vrnila; toda premalo. Sam ni mogel z luže. Dve deklki sta prišli k sreči mimo plavajočega. Potegnili sta ga na suho. Tresel se je, kakor kozel tri ure pred smrtno. Spravili so ga v hišico, kjer je prenočeval. Drugi dan je šel z izplojenim ljuknastim, ve-

im klobukom na glavi proti „trdnjavci“. Vsa-
se je milostljivo smehtjal. Vprašamo te,
kdo je kriv, da vera pesa? Tisti ki se
ne potih opijanijo, ali kdo drugi?! Potem
navisi: „Mi ne gremo več s procesijo na
kralja, ker so Bajdišani preveč neverni“. Po-
močno v svojo kosmato vest; ali je še
nekaj? Pred nekaj dni so našli v Čevkovem
neko kosmato stvar. Pravijo da je to.
Smrtna nesreča. V Trbižu je prišel voznik
zavala pod voz in je bil tako težko ranjen,
da mu nato umrl.

Zaprli so v Beljaku znanega lopova Baderja,
na razne vloome in Satrine na vesti.

Ustrelila se je v Sv. Martinu pri Beljaku
mlada hčerka Alojzija, čevljarja g. Auerniga.
Se ji je zmešalo.

Rosegger na Koroškem. Veliki štajerski
majstor in ljubitelj kmetov Peter Rosegger je
na dnu v Friesahu. Potem je šel skozi Pli-
ščica na Dobrač. O Roseggerju smo že veliko

Nagrada (prämiringa) goveje živine. Iz
novega Roža se nam piše: 25. oktobra ob
dolopodne napravi c. k. kmetiška podružnica.
Spodnji Rož v Kožentauri splošno nagrado
dane. Pragniti se smejo, I. plemski biki od
meseca višo starci, II. krave od petega teleta
dojšje z priredkom, III. telice (jenice) ktere
gušno breje, IV. takozvani „zuchtsämm“,
živinske črede sestavljene iz najmanj osem
in sicer: enega bika, treh krav, dveh jenic
in tretih najmanj šest mesecov starih telet. Vse
biti čiste Mölltalezske race. Premija ob-

zadaja (preis) za bika 90—100 K., za krave 40 K.,
" " 70—80 " 30 "
" " 50—60 " 20 "
" " 30—40 " 10 "
V korist domače reje bi bilo, da se prižene
obširno število lepe živine, in se pokaže,
izmamo tudi že tukaj pravi in lep fozel še-
čnih goved.

Po svetu.

Kolera na Ogrskem. V Toronya na gališki
se je pojavil slučaj navadne kolere (cholera
mor). Tudi v komitatu Marmaros so se pojavi-
li podobni slučaji. Storili so se vsi koraki, da
utari to grozovito bolezen.

Crne koze v Dunaju še vedno niso zatrte.
Tej je 73 oseb obolelo in 9 že umrlo. Kleriki
na Dunaju so klicali vedno proti stavljenu
z. Zdaj se vidi posledice.

Loterijske številke.

dne 24 avgusta: 30, 83, 3, 76, 64,
dne 31. avgusta: 75, 54, 27, 82, 70,

Gnojenje s Tomazevo moko v jeseni ali po zimi napravi spomladansko delo veliko bolj edinstveno; kajti posušenje gnojil v spomladni odpade. K temu pride se, da je tako gnojenje veliko ceneje, kakor ono s superfosfatom ali drugim, fosforsko-kislim gnojem. Zalasti pri sladki pesi naj bi se poje posebno na krajih, kar so korenine vnete, s Tomazevo moko gnojilo, ker je to dobro sredstvo proti tehi holezni.

„Štajerc“

je najprimernejši list za inzerate. V „Štajercu“ objavljeni

oznanila

o trgovskih zadevah, o obrtniških stvareh, o prodaji in nakupu zemljišč, hiš itd. sploh vsako oznanilo, ki se naj čimbolj v javnosti razširi, — imajo

polni uspeh,

kajti „Štajerc“ je najcenejši in najbolj razširjeni list na Štajerskem in Koroškem.

Vsakdo inzeriraj v „Štajercu“!

Harmonika na vetrju Windspiel
Praktična novost! Krasna godba!

Ta instrument se na vrtnih hišah, štangah, drevesih, hišah itd. pritrdi in dajo ti glasovi in akordi že pri najmanjšem vetrju res (prijeten) umejni vitezek. Harmonike (Windspiele) so 28 cm dolge in stanom komad

samo K 3 — samo

Razpošilja se po poštem povzetje Erzgebirgisches Musikwaren - Versandhaus, Hanna Konrad v Mostu (Brüx) Nr. 876 na Českem.

Zahtevajte velik Ilustrovani cenik z nad 3000 slikami brezplačno. In poštnino prost. 538

Lepo posestvo

$\frac{1}{4}$ ure od železnine in $\frac{1}{4}$ ure od cerke odaljeno obstoječe iz lepe hiše gospodarskega poslopja, 10 oralov zemlje; med to $\frac{1}{4}$ oral, gozd $\frac{1}{2}$ oral, travnika $\frac{1}{4}$ oral, sadovniska, drugo pa njive se zaradi bolezni takoj proda za 3000 gold. Pojasnila da upravljajo Štajerc.

Franz Schönlieb

puskar in posestnik v Borovljah na Koroškem, izdelovalci umetnih pušk, izkušen v c. k. arsenalu, prevzame tudi vsakovrstna popravila. Priporočno posebno puške na kroglo z legiranim strehom promer cevi 9/3 in 8/1 mm. Mnogo ilustrirani cenik se dobri brezplačno. 549

● ● ● ● ● Lepa hiša

s poljem ali brez polj v Dražnicah (Draßendorf) pri Ptaju je na prodaj. Več so izve pri g. Gröbnerju Minoritenplatz 5 v Ptaju. 594

Posestvo s zdano hišo

in obširnem gospodarskim poslopjem okoli 5 oralov zemlje, tako da se lahko 3 do 4 govedi redi s proda s živino svinjam in drugim premakljivim biagom, kakor vozi itd., vred za 5000 kron. Pojasnila da Amalija Kacjan pri Sv. Miklavž posta Hoče. 601

Ženitna ponudba

Sem udovec, 31 let star v službi pri železnicah in si iščem dekleta ali vdovo do 30 let staro; taista mora biti nemškega in slovenskega jezika zmožna, dobra hiša oskrbnica katera ima tudi ljubezen do otrok in okoli 1000 gold premoženja. Dopisi naj se pošlejo na naslov „Görz post restante st. 3“ 605

Dobro idiča krčma

in mesarija pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah, se da v načem ali na račun. Natančneje pogodila se izvejo tamkaj v 611 vasi st. 11.

Jako lep in velik pes

(Vorsterhunde) 6 mesecov star, izvrsten čuvaj se takoj proda. Za vidit je v Grundervoj rojosti na Pragarskem Pragerhof, kje se tudi cene 613 izve.

Lepa hiša

s $\frac{3}{4}$ oralna zemlje, $\frac{1}{2}$ ure od Ptaju, najbolj sposobna za krčmo je na prodaj. Pridobitev krčmarstva koncesije je zagotovljena. Pojasnila da upravljajo Štajerc.

Sodi

v najboljem stanu od 100 do 700 litrov vsebine se takoj prodajo pri Jos. Grecco v Celju. 598

I njiva

okoli $\frac{1}{4}$ orala velika v mestnem gozdu (Stadtwald) pri Ptaju proda za 600 gold posrednica Betty Hotko v Ptaju. 614 Postgasse st. 12.

Žagarji

se sprejmejo pri g. Franz Cleinschmidu v Tivmbergu, p. Gutenstein na Koroškem. 563

Kovački pomočnik in en kovački učenec
se sprejmeta takoj pri gosp. Betty Taamm v Ptaju. 614

xxxxxx Pozor! Citaj! Pozor!
Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčilu itd. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno uspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanajstistorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošlja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,
lekarnarja v Pakracu st. 200 (Slavonija)

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine

Josef Dangls Wtw. Gleisdorf

priporoča najnovejše „Göpel“, mlatične stroje, mašine za rezanje krme, šrot-mlinje, za rezanje repe, „Maisrebler“, tribure, pumpe za gnojico, brana za mrah (Moosenge), konjeke mrvene grabilje, ročne grabilje, vile za mrvo, kose za travo in žitje, najnovejše sadne mline s kamnitimi valjki in zacinari „Vorbrecherij“, hidratitne prese (z original Oberdruck-Diff-Hebelpresswerke Patent Duchscher (z največjim uspehom), ki se dobijo le pri meni,

Angški „Gustahilmess“.

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in garnancijo. Ceniki zastonj in franko. 282

**Seno,
slamo
in
oves**

kupuje po najvišji ceni

Carl Teppei v Celju.

574

**Hranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega mesta
Ptuj**

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051
pri c. k. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogrske banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersko banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Naznanilo otvoritve.

Raznovršnim željam odgovarjajoč sem se odločil da otvorim

filijalko v Ptuju

Anastasius-Grün-cesta, Scheiblnove hiše.

532

Atelje je novozidan, ima čakalnico toaleto za dame itd. in je torej urejen po vsem komforstu nove dobe. **8 Lastni povečevalni zavod.** Povečbe se izdelajo po vsaki dimenziji in izpeljavi tudi po že hudo obledelih slikah.

Skupine družb, društev porok se fotografirajo izven in v hiši pri umetniški izpeljavi, ravnotako hiše, fabrike, pokrajine, interijeri, arhitektorična in tehnična dela.

Fotografira se vsak dan in pri vsakem vremenu.

Prosim za mnogobrojni obisk in beležim z velespoštovanjem

Karl Weighart
c. in kr. dvorni fotograf, Ptuj.

Pazite na oznanilo vsebine in plombo.

je za

568

Tomas-moka jesensko naročbo Fabrike Tomaževih fosfatov,
najboljše in najcenejše

gnojilo fosforne kislina. (Thomasphospatfabriken)

družba z omenjenim jamstvom

BERLIN W.

Svarimo pred manjvrednim blagom!

Pazite na varstveno znamko.

Štev. 723.

Razglas.

Deželni odbor štajerski je z odlokom z dne 20. julija t. l., štev. 22 004, v smislu § 23 deželnega zakona z dne 17. aprila 1896, zankazal, da se napravi letos za okoliš okrajnega zastopa ptujskega ogledovanje govede.

Pri tem ogledovanju bodo se licenciranim plemenskim bikom in kravam delila darila in se bode k ogledovanju pripustila goved, katera sta stajališče v okolišu ptujskega okrajnega zastopa.

Dehla se bodo sledila

darila:

a) za bike

dravna darila po 90 kron	.
dravno darilo " 80 "	.
" 70 "	.
" 60 "	.
dravna darila " 50 "	.
deželno darilo " 70 "	.
deželna darila " 60 "	.
" 50 "	.
deželno darilo " 40 "	.
deželna darilo grašine Ptujske	.
okrajna darila se bodo delile.	.

180 kron	2 državna darila po 60 kron	120 krčn
80 "	1 državno darilo " 50 "	50 "
70 "	3 državna darila " 40 "	120 "
60 "	1 državno darilo " 30 "	30 "
200 "	1 deželno darilo " 40 "	40 "
70 "	5 deželnih daril " 30 "	150 "
120 "		
200 "		
40 "		
20 "		

b) za krave

vkup 1550 kron

Ker se pa v Ptujskem okraju ne nahaja plemenski okoliš v smislu § 5 zakona o povzdigi govedarstva in tudi ne kaka prikrasjoča raznjava naredba (§ 13 zaznamovanega zakona) smejo se dati državna in deželna in vsa druga darila živalim petero domaćih plemen (§ 5) takor njihovim potomcem z navadnim v okraju domaćim govedom.

Štajerski deželni odbor je tedaj gledé na § 20, točke 2 in 3 zakona za povzdigo govedarstva z dne 17. aprila 1896, deželni zakon št. odredil, da sme eden razstavljač v eni kategoriji (bike, krave) prejeti le jedno državno ali deželno darilo in da ima pravico, ako prižene k manjšemu najmanj tri živali, ktere bi se kakega darila vredne spoznale, do ene bronaste, ako pa prižene najmanj šest takih živali do ene svetinje.

Te svetinje bo dala dežela in se bodo pripoznale enako kakor denarna darila od živinogledne komisije. — Ogledovanje živine bode se vršilo

v torek, dne 10. septembra 1907, ob 8. uri zjutraj

mora živila pragnati pred 8. uro zjutraj na mestno živinsko sejmišče v Kanižanskem predmestju v Ptuju na močnih vrvih privezana, ker se ne more pragnano goved pri delitvi daril ne bi moglo ozirati.

Zivinorejci, oziroma razstavljalci pa se posebno opozarjajo, da naj manj vredne živila k ogledovanju ne priženejo.

Okraini odbor v Ptuju, dne 10. avgusta 1907.

Načelnik:

589

Ornig.

Novi veliki sejmi z žrebetami v Ptuju

4. 18. septembra, 2. in 16. oktobra, 6. in 25. novembra 1907. Prignana žrebeta z kobilami so od trgovinske pristojbine in mostovine prosta.

